

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

126. An sine speciali commissione absolvere possit excommunicatos ab
ipso Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

¶ q. 179. num. 4. citans Imol. & Abbat. in c. gravi de prob. Felin. in cit. c. pastoralis. de offic. Ordinar. num. 9. ubi is æquipar excommunicatum constitutio- ne inferiorum excommunicato excommunicatione Canonis Papæ.

6 Respondeo quartò: absolvere quoque non poterit (subintellige etiam de speciali mandato Episcopi) Vicarius excommunicatum exemptum ab Ordinario, etiamsi reservatio absolutionis facta non sit à conditore Canonis. Sbroz. cit. q. 179. num. 6. citatis Dominic. in c. non solum. de regul. juris in 6. Federic. conf. 14. Felin. in cit. c. pastoralis. §. præterea. num. 10. eo quod hujusmodi absolutione spectet ad Papam, qui solus censetur Episcopus exemptorum juxta Felin. loc. cit. & Rebuff. tit. de union. revocat. num. 22.

7. Respondeo quintò: in specie absolvere nequit sine speciali mandato ab excommunicatione Canonis: *Si quis suadente diabolo. quam quis incurrit ob violentam manuum injectionem factam Clerico, & in iis certis casibus, in quibus ex officio absolutio hæc competit Episcopo præstaria satisfactio- ne.* Sbroz. l. 2. q. 180. num. 1. citans c. de cetero. de sentent. excom. c. in his quibus. de offic. Ordinar. & utro- bique Canonistas & Abb. in c. ea noscitur. de sentent. excommunic. Extenditur quoque responsio nostra ad Vicarium Papæ, ut nec is subditos aut aliunde ve- nientes absolvere possit à dicta excommunicatione incursa ob violentam injectionem manuum sine speciali mandato. Sbroz. num. 4. citans Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 10. num. 35. &c. Poterit tamen id ex speciali commissione Episcopi. Sbroz. l. cit. num. 2. citatis Butrio in c. ab excommuni- cato. de rescrip. Gl. in cit. c. de cetero. v. licet. Laucel. &c. Obseruandum nihilominus quod tradit Fagn. in c. pervenit. de sentent. excommunic. num. 8. & 9. ni- mirum excommunicatos ob levem injectionem ma- nuum in Clericum absolvit posse per Episcopum. Idque iure ordinario, & non ex speciali tantum gra- tia & delegatione, idque juxta veriorem intelle- Etum cit. c. pervenit. & si injuria illata est mediocris, non posse Episcopum absolvere ab excommuni- catione ideo incursa, nisi privilegiatos, ut Ostiarium, Officiale, servum Clericum, communiter viven- tes, & professos: si autem injuria sit gravis seu enor- mis, Episcopum non posse absolvere sine speciali commissione sibi facta per Papam, nisi eos, qui Pa- pam non possunt adire, ut senes & mulieres, pueros, valetudinarios & hujusmodi, prout hanc distinc- tionem traditam per Jo. And. in cit. c. pervenit. num. 3. sequi ait Fagnanus Abbatem in idem c. num. 2. Marian. Socin. ibidem. num. 7. & DD. com- muniter. Item, quod habet Fagn. loc. cit. a num. 10. quod nimurum eadem facultas absolvendi ab ex- communicatione incursa ob levem percussionem Clerici competat quoque Prælatis Episcopo inferioribus, habentibus tamen iura Episcopalia seu ju- risdictionem quasi Episcopalem; ed quod illi com- petant omnia ad Episcopalem jurisdictionem per- tinentia; absolutio vero ab excommunicatione, etiam Canonis: *si quis suadente, non sit ordinis, sed jurisdictionis Episcopalis.* Ac denique quod habet num. 16. quod propriè huc spectat: in hac materia absolutionis ob levem percussionem videmus ab- solvendi facultatem competere etiam Vicario Epis- copi secundum Cardiu. conf. 42. num. 3. uti similiter videmus eandem facultatem competere Vicario Capitulari per Gl. in c. univ. de major. & obed. in 6. v. ju- ris. Unde jam etiam infertur competere hoc ipsi Vi-

cario sine speciali demandatione; cum competat Episcopo de jure ordinario, spectetque ad ejus ju- risdictionem ordinariam.

Quæstio 126. An Vicarius sine speciali com- missione absolvere possit excommunicatos ab Episcopo?

1. Respondeo affirmativè: Sbroz. l. 2. q. 174. n. 9. haec dans rationem, quod Vicarius habeat idem tribunal cum Episcopo, repræsentetque eam- dem personam, habeat etiam cognitionem causarum & jurisdictionem ordinariam, & potestatem absolvendi excommunicatos. Confirmat hoc ipsum ex eo n. 10. quod subdelegatus absolvere possit excom- municatum per subdelegantem juxta Felin. in c. pa- storialis. de offic. Ordinarii. n. 11. Navar. in manual. con- fess. c. 27. n. 5. Quodque Suffraganei absolvere pos- sit à sententiis lati per Concilium provinciale juxta Archid. in sum. 18. distinct. in finalibus verb. & Ge- min. & Præposit. ab eo citatos. in summa, quod in- ferior possit absolvere excommunicatum in statutis Episcopi, nisi is sibi reservari absolutionem jux- ta Duen. Regulâ 252. circa medium. Abb. Jo. And. & Immol. in c. grave. de prob. Bottæ. de synod. Episcopali. a. 5. conclus. unic. per totam.

2. Neque his obstat primò, quod excommunicatus ad iūm excommunicatorem debet absolvendus remitti juxta tex. c. pastoralis. §. præterea. Nam textus ille, & ibidem Canonistæ loquuntur de ex- communicatis à delegato, qui absolvit non possunt ab alio Judice vel Ordinario vel delegato; hic verò agamus de Vicario Episcopi, qui non diversus, sed idem Jūdex est, qui Episcopus, & gesta per eum dicuntur gesta per Episcopum, ut Gl. in c. 1. de capell. Monachor. in 6. v. Episcopus. Sbroz. cit. q. 174. num. 16. Neque obstat secundò, quod qui non po- tut condemnare, nou possit etiam absolvere. Nam imprimis nihil urget in eo casu, ubi Vicarius æquè ac Episcopus potuerit excommunicare. Dein dato etiam, quod Vicarius non potuerit excommunicare, eò quod ei hæc potestas hic & nunc sublata, adhuc nihil evincit; siquidem respondet Sbroz. loc. cit. num. 17. regulam illam non habere locum, ubi habent potestatem condemnandi, & absolvendi potestas condemnandi fuit sublata; eò quod non propterera censeatur quoque sublata potestas absolvendi juxta Gl. in Clem. 1. de heretic. v. contra eos. & ibidem Canonistæ & Ripam. in l. 3. ff. de re judic. num. 11. Menoch. de arbit. Jūdic. q. 43. num. 29. & 31. ubi declarat, hujusmodi communem sententiam veram esse, quando ratio sublatæ potestatis con- demandi non militat in absolvendo, sicut non vi- detur militare in Vicario Episcopi; quia habet idem auditorium & judicium, quod Episcopus. Neque obstat tertio, quod Episcopus excommunicando causam videatur à Vicario ad se avocasse; avocata autem causa ad Episcopum, suspensa sit jurisdictione Vicarii. Nam responderet Sbroz. cit. num. 17. quod, licet suspensa sit potestas excommunicandi, non tamen suspensa sit potestas absolvendi, & per hoc videatur ab Episcopo derogatum cause quo ad spe- ciem excommunicationis per illius avocationem, non autem quo ad speciem absolutionis, argumento c. studiisti. de constitut.

3. Post hæc omnia tamen Sbroz. postquam n. 9. dixerat, sententiam, quod Vicarius absolvere possit excommunicatum ab Episcopo, pntare se verio- rem, subiungit n. 18, se tamen non credere, quod,

F

quando

quando Episcopus esset in Diœcesi, vel in loco propinquo, excommunicatus ab Episcopo, ab eodem sit absolvendus juxta ea, quæ tradit Abb. in c. quis contra de offic. deleg. in c. quod à delegato Episcopi, recusati vel non recusati appellari possit ad Vicarium Episcopi, Episcopo præsente in Diœcesi vel loco vicino, in quo etiam dicitur præsens juxta Abb. l. cit. & juxta dicta alias, quod Vicarius Archiepiscopi non possit excommunicare Suffraganeos, ubi Archiepiscopus presens est. Quæ tamen distinctione locum non habet, ubi Vicarius haberet speciale mandatum Episcopi ad absolvendum excommunicatos. Sbroz. num. 19. Vicarius siquidem ex speciali mandato absolvendi excommunicatos, potest etiam absolvere in casibus Episcopo reservatis. Sbroz. ibid. citatis Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicariat. num. 179. Lanceill. in insit. Iuris Can. de penit. & remiss. juxta Trident. sess. 24. c. 6.

Quæstio 127. An Vicarius Episcopi absolvere possit excommunicatum à delegato Episcopi?

Respondeo affirmative, sequitur à fortiore ex dictis quest. preced. ea enim fortius militare videntur contra delegatum Episcopi, si militent contra Episcopum delegatum juxta regulam c. autoritate, de concess. prob. in c. Sbroz. l. 2. q. 125. num. 7. Huc quoque facit, quod apud eundem num. 8. tradit Archid. in c. 2. de consuetud. in c. & illum secuti Cardin. in Clem. 2. de rescr. num. 25. Felin. in c. si quis de foro compet. num. 3. Rot. decis. 371. tit. de offic. Vicar. in novis. & plures alii apud Sbroz. num. 9. nempe quod à deputato Episcopi appellari possit ad ejus Vicarium tanquam ad unum idemque Consistorium. Item, quæ tradit apud Sbroz. num. 10. Innoc. in c. prudentiam. num. 14. nempe quod delegatus unus Episcopi possit absolvere excommunicatum ab aliis delegatis ejusdem Episcopi, adeoque à fortiore id quoque possit Vicarius Episcopi, habens cum eo idem Consistorium, & qui majora potest quam delegatus, ut Felin. in c. quod sedem. de offic. Ordinar. num. 2. Bald. in l. aliquando. ff. de offic. Procons. num. 7. Neque his obstat, quod excommunicatus à delegato Papæ à nullo alio absolviri possit, quam à Papa, etiam delegato excommunicante mortuo. Nam delegatus Papæ, & Papa non constituant idem tribunal, sicut Episcopus & Vicarius eius. Sbroz. num. 13. qui tamen ipse num. 14. inheret distinctioni à se date, quod nimur præsentे Episcopo Vicarius ejus absolvere nequeat excommunicatum à delegato Episcopi; arque Vicarium non habere in omnibus idem Consistorium, sed tantum in iis, quæ competit ratione jurisdictionis ordinariae. Notandum quoque hic, quod tradit Sbroz. l. 2. q. 176. quod si Papa mandet cuiquam ut absolvat excommunicatum ab Episcopo vel ejus Vicario, mandatum hoc se non extendat ad excommunicatum à delegato Episcopi. Pro quo citat Calder. cons. 11. de sent. excom. Pavin. de potest. capit. sed. vac. p. 2. q. 6. in fine, &c.

Quæstio 128. Num vice versa Episcopus absolvere possit excommunicatum à suo Vicario?

Respondeo affirmative: Sbroz. l. 2. q. 177. num. 1. majus siquidem est imperium Episcopi quam Vicarii, majusque privilegium, & firmior

jurisdic̄. ut Gemin. in c. licet. de offic. Vicar. in c. num. 6. Bald. in l. sed si hæc. §. semper. ff. de injus. vocand. in fine. Felin. in c. cum olim. il. 2. de offic. delegat. in princip. & plures alii apud Sbroz. l. cit. num. 2. adeoque si Vicarius posset absolvere excommunicatum ab Episcopo, à fortiore poterit Episcopus, utpote qui Vicarium constitut, & cuius nomine competit Vicario jus dicendi, absolvere excommunicatum à Vicario suo. Quod si tamen Vicarius fulminasset censuram in casu aliquo sibi delegato (intellige per Papam) non poterit fulminatus absolvī ab Episcopo. Sbroz. loc. cit. num. 4. juxta c. pastoral. §. praeterea. de offic. delegat. & ibi Felin. num. 9. uti nec Episcopus cognoscere potest causam Vicario suo delegatam. Sbroz. loc. cit. num. 3. citatis Anch. in Clem. 2. de rescr. col. 1. Imol. ibidem num. 14. Zabarel. num. 10. Bertachin. de Episc. l. 4. p. 3. tit. de author. Episc. circa Judic. num. 39. Et hæc, etiam si causa delegata fuisset Vicario sub nomine dignitatis (intellige Vicariatus) & eo nomine censuram inflinxisset. Sbroz. l. cit. n. 6.

Quæstio 129. An Archiepiscopus ejusque Vicarius absolvere possint excommunicatum à Suffraganeo, ejusve Vicario?

Responderet affirmative Sbroz. l. 2. q. 178. n. 3. ubi: certum est excommunicatum à Vicario Episcopi Suffraganei absolvī posse ab Archiepiscopo vel ejus Vicario, ad quem provocavit c. venerabilibus. de sent. excom. in 6. uti & in c. ad reprimendum. de offic. Ordinar. & ibi Hostiens. Jo. And. & Abb. in c. ab excommunicato. de rescr. n. 12. &c. Procedit responso, etiam si lata fuisset excommunicatio post appellationem; quia constito, quod ex tali causa ad Metropolitanum fuere appellatum ad caucelam, relaxanda est ab eo excommunicatio, accepta cautione de parendo mandatis. Sbroz. l. cit. n. 2. juxta cit. c. venerabilibus. §. sed si. & ibi Jo. And. & c. per tuas. de sent. excommunic. & ibi Abb. n. 6.

2. Limitanda tamen est responsio primò, ita ut si certum sit, sententiam excommunicationis esse justam, remitti debeat ad excommunicatorem. Sbroz. l. cit. num. 3. juxta cit. c. venerabilibus. §. sane & Abb. loc. ult. cit. Quin & in dubio honestius fit remittere absolutionem Suffraganeo. Sbroz. n. 4. juxta cit. §. sane & Abb. l. c. nisi tamē excommunicator requisitus malitiosè denegasset excommunicato absolutionem. Sbroz. n. 3. citans §. sane juncta Gl. p. exhibens. & per tuas. c. cum contingat. c. prudentiam. de officio. delegat.

3. Limitanda secundò ut procedat, ubi excommunicatus à Suffraganeo ejusve Vicario provocasset ad Archiepiscopum, secus, si eundem adivisset per modum querelæ; regulariter enim querelam hujusmodi non debet audire Archiepiscopus ejusve Vicarius; quia non sunt judges nisi in causa appellationis, juxta c. pastoral. de offic. Ordinar. & c. per tuas & ibi canonista, & ideo excommunicatus remitti tunc debet ad excommunicatorem absolvendus. Sbroz. loc. cit. num. 6. & seq. Quod ipsum tamen de non adiunctione Metropolitani per viam querelæ sic sublimitandum: nisi excommunicatio effet evidenter nulla vel injusta, vel si periculum effet in mora, vel quando aliquis subditus Suffraganei fuit excommunicatus ad instantiam partis & petit coram Archiepiscopo puniri Suffraganeum de excommunicationis iniustitia, juxta c. sacro. de sent. excommunic. & ibi Abb. & c. vel quando subditus Suffraganei fuit excommunicatus ex officio Judicis, non ad partis instantiam; in omnibus enim his casibus potest.